

УДК 37.012.3 : 656.05

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМИ "РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ" УЧНЯМИ 10 КЛАСУ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ "АВТОСПРАВА"

Реплянчук Максим, Ткачук Андрій

*Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка,
м. Кропивницький, Україна*

***Анотація.** У статті розглянуті нові підходи при профільному вивченні старшокласниками теми "Регулювання дорожнього руху" на уроках "Технологій" за спеціалізацією "Автосправа", за рахунок більш ефективного komponування та подачі відповідного лекційного матеріалу з допомогою системи мультимедійних презентацій під час лекційних відео-конференцій в умовах дистанційного навчання. Показано, що більш ретельного опрацювання учнями 10 класу при вивченні нових правил регулювання дорожнього руху потребує саме значення дорожніх знаків, дорожньої розмітки, дорожнього обладнання, та їх значення і характеристики. Визначено, що дорожні знаки мають перевагу перед дорожньою розміткою і можуть бути постійними, тимчасовими та із змінною інформацією. Показано, що тимчасові дорожні знаки розміщуються на переносних пристроях, дорожньому обладнанні або закріплюються на щиті з фоном жовтого кольору і мають перевагу перед постійними дорожніми знаками.*

***Ключові слова:** технологічна освіта, профільне навчання, автосправа, правила дорожнього руху, дорожні знаки*

FEATURES OF PROFESSIONAL STUDY OF THE TOPIC "TRAFFIC REGULATION" BY STUDENTS OF THE 10-TH CLASS WITH THE SPECIALIZATION OF "AUTO BUSINESS"

Replyanchuk Maksym, Tkachuk Andriy

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University, Kropyvnytsky, Ukraine

***Abstract.** The article discusses new approaches in the profile study of the topic "Traffic regulation" by high school students in the "Technology" classes with the specialization "Auto business", due to more effective composition and presentation of appropriate lecture material with the help of a system of multimedia presentations during lecture video conferences in conditions of remote teaching. It is shown that the meaning of road signs, road markings, road equipment, and their meaning and characteristics require more careful study by 10th grade students when learning new traffic regulation rules. It is determined that road signs have priority over road markings and*

can be permanent, temporary and with variable information. It is shown that temporary road signs are placed on portable devices, road equipment or fixed on a shield with a yellow background and have an advantage over permanent road signs.

Key words: technological education, profile training, Auto business, traffic rules, road signs.

Постановка проблеми. Згідно міністерської навчальної програми для закладів загальної середньої освіти "Технології 10-11 класи. Профільний рівень. Спеціалізація "Автосправа", профільне навчання учнів 10 класу за даною спеціалізацією включає в себе вивчення третього розділу **"Правила дорожнього руху"**, однією з тем в якому є друга тема **"Регулювання дорожнього руху"**, основними питаннями якої є: **"дорожні знаки, їх характеристика** (призначення дорожніх знаків, їх характеристика і класифікація; попереджувальні знаки; знаки пріоритету; заборонні знаки; наказові та інформаційно-вказівні знаки; загальні ознаки, назва, призначення, розміщення; знаки сервісу та таблички до дорожніх знаків); **дорожня розмітка, обладнання, їх характеристика** (призначення та види розміток; горизонтальна розмітка; вертикальна розмітка; дії водіїв відповідно до вимог розмітки; дорожнє обладнання як засіб забезпечення регулюванням дорожнього руху на небезпечних ділянках доріг); **регулювання дорожнього руху за допомогою світлофорів і сигналів регулювальника** (призначення, типи та сигнали світлофора; світлофори особливої форми, їх дія та значення; значення сигналів світлофорів; сигнали регулювальника (особи, уповноваженої регулювати дорожній рух), значення сигналів; сигнали регулювальника та обов'язки учасників руху для їх виконання; дії водіїв і пішоходів у випадках, коли на перехрестях значення сигналів світлофорів та регулювальника суперечливі)." В той же час, компонентами очікуваних результатів (компетенцій), які формуються в учнів старшої школи при профільному вивченні даної теми повинні бути: "1) **діяльнісний** – визначає вимоги професії до особистості й фізичного здоров'я працівника та несприятливі виробничі фактори; діагностує особисті інтереси, потреби й можливості в професійній сфері; 2) **знансвий** – характеризує класифікацію засобів регулювання

дорожнього руху, розпізнає значення сигналів світлофора та регулювальника, називає експлуатаційні властивості та вимоги, що пред'являються до водіїв різними засобами регулювання дорожнього руху, уміє застосовувати вимоги правил дорожнього руху при експлуатації техніки; 3) **ціннісний** – визначає професійно важливі якості особистості для водія, аналізує можливості використання набутої компетентності в інших сферах діяльності. ...".

Аналіз досліджень і публікацій. Поряд з цим, аналіз науково-педагогічних та методичних джерел з даного напрямку показав, що питаннями вивчення правил дорожнього руху зокрема й безпеки дорожнього руху загалом, протягом останніх десятиліть займалося багато науковців: Венгер А.С., Волобуєва Т.В. [1]; Дерех З.Д., Заворицький Ю.Є. [2]; Козаков Є. [3]; Мигаль Г.В., Протасенко О.Ф. [4]; Парасюк В.М., Демків Р.Я., Когут В.М. [5]; Тимовський О.А., Тимовська Н.О., Тимовська Ю.О. [7]; Фоменко О.Я. [8]. Проте, саме проблема удосконалення методичного забезпечення для ефективного засвоєння навчального матеріалу про оновлені "Правила дорожнього руху 2023", в контексті регулювання дорожнього руху в умовах сучасної автотранспортної галузі України, учнями 10 класу при профільному вивченні "Технологій" розроблена не достатньо.

Метою статті є визначення та розкриття особливостей подачі навчального матеріалу про нові правила дорожнього руху України за темою "Регулювання дорожнього руху" учням 10 класу на профільних уроках "Технологій" за спеціалізацією "Автосправа".

Методи дослідження: вивчення, порівняльний аналіз, узагальнення, систематизація науково-методичної та науково-практичної літератури з теми дослідження; системний і проблемно-пошуковий методи для обґрунтування шляхів удосконалення процесу вивчення нових правил дорожнього руху.

Виклад основного матеріалу дослідження. В рамках нашого дослідження було розглянуто профільне опрацювання старшокласниками навчального матеріалу про нові правила регулювання дорожнього руху при вивченні "Технологій" за спеціалізацією "Автосправа", що реалізується під час

комбінованих уроків на тему "Дорожні знаки та їх характеристика", "Дорожня розмітка, обладнання та їх характеристика", "Регулювання дорожнього руху за допомогою світлофорів і сигналів регулювальника", метою яких є формування знань та умінь учнів 10 класу коректно застосовувати правила дорожнього руху в умовах сучасної автотранспортної галузі України. Нами було встановлено, що повноцінне застосування мультимедійних доповідей-презентацій по даним темам, з ефективним компонуванням навчального матеріалу для візуального представлення, дозволяє в умовах дистанційного навчання забезпечити якісне засвоєння правил регулювання дорожнього руху.

Саме тому, запропоновано, що, для ефективної подачі лекційного матеріалу старшокласникам, у мультимедійній доповіді-презентації слід акцентувати увагу на тому, що згідно *Постанови Кабінету Міністрів України "Про Правила дорожнього руху"* № 1306 від 10.10.2001 (в редакції від 25.10.2023 р.) [6]: *"Регулювання дорожнього руху здійснюється за допомогою дорожніх знаків, дорожньої розмітки, дорожнього обладнання, світлофорів, а також регулювальниками. Дорожні знаки мають перевагу перед дорожньою розміткою і можуть бути постійними, тимчасовими та із змінною інформацією. Тимчасові дорожні знаки розміщуються на переносних пристроях, дорожньому обладнанні або закріплюються на щиті з фоном жовтого кольору і мають перевагу перед постійними дорожніми знаками. Дорожні знаки повинні розміщуватися таким чином, щоб їх було добре видно учасникам дорожнього руху як у світлу, так і в темну пору доби. При цьому дорожні знаки не повинні бути закриті повністю або частково від учасників дорожнього руху будь-якими перешкодами. Дорожні знаки повинні бути видимими на відстані не менш як 100 м за напрямком руху та розміщеними не вище 6 м над рівнем проїзної частини. Дорожні знаки встановлюються обабіч дороги на тому її боці, що відповідає напрямку руху. Для поліпшення сприйняття дорожніх знаків вони можуть бути розміщені над проїзною частиною. Якщо дорога має більше ніж одну смугу для руху в одному напрямку, установлений обабіч дороги відповідного напрямку дорожній знак дублюється на розділювальній смузі, над*

проїзною частиною або на протилежному боці дороги (у разі, коли для руху в зустрічному напрямку є не більше ніж дві смуги). *Дорожні знаки розміщуються* таким чином, щоб інформацію, яку вони передають, могли сприймати саме ті учасники руху, для яких вона призначена. ..." (рис. 1).

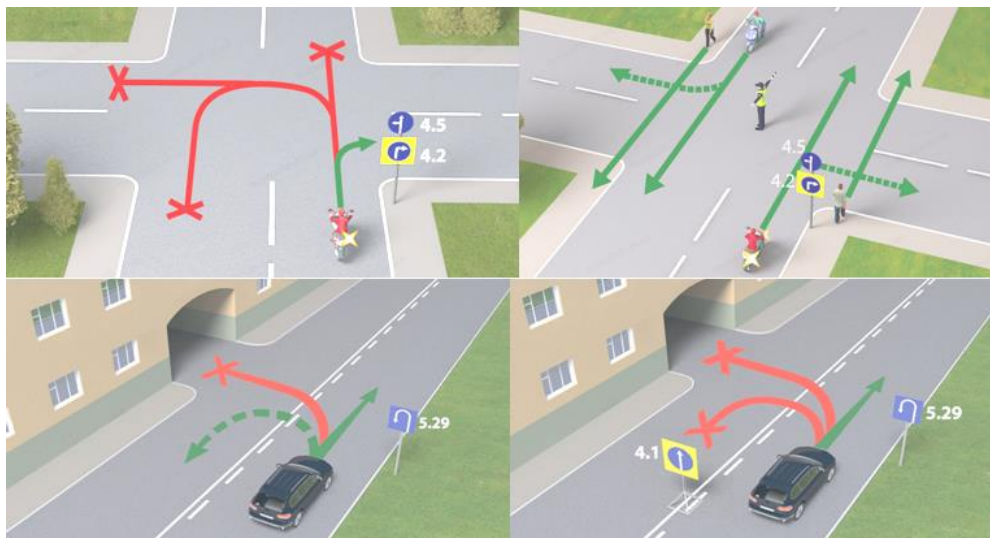

Рис. 1. Розміщення і пріоритетність дорожніх знаків та інших сигналів

Також, учням слід наголосити, що *дорожні знаки* в свою чергу *поділяються на групи*, серед яких виділяють: 1) *попереджувальні знаки* (рис. 2), які спрямовані на інформування водія про наближення до небезпечних ділянок дороги та характер цих небезпек, а також про те, що під час руху по цих ділянках дороги необхідно вживати заходи для безпечного проїзду; 2) *знаки пріоритету* (рис. 3), що встановлюють черговості проїзду перехрестя, перехрещення проїзної частини або вузької ділянки доріг; 3) *заборонні знаки* (рис. 4), що запроваджують чи скасовують відповідні обмеження в русі; 4) *наказові знаки* (рис. 5), показують обов'язковий напрямок руху чи дозволяють певній категорії учасників руху на проїзній частині або окремій її ділянці, а також запроваджують або скасовують певні обмеження руху; 5) *інформаційно-вказівні знаки* (рис. 6, 7), що запроваджують чи скасовують певні режими руху, а також інформують учасника дорожнього руху про розташування на дорозі населеного пункту, певного об'єкту, території, де саме діють спеціальні правила;

1.1 Небезпечний поворот праворуч	1.2 Небезпечний поворот ліворуч	1.3.1 Декілька поворотів	1.3.2 Декілька поворотів	1.4.1	1.4.2	1.4.3	Напрямок повороту			
1.5.1	1.5.2	1.5.3	1.6 Крутий спуском	1.7 Крутий спуск	1.8 Вид на набережну або берег	1.9 Тунель	1.10 Нерівна дорога	1.11 Пагорб	1.12 Вибойна	1.13 Смужка дороги
1.14 Викидання кам'яних матеріалів	1.15 Небезпечне узбіччя	1.16 Падіння каміння	1.17 Боковий вітер	1.18 Низьколітаючі літаки	1.19 Перехрещення з рухом по колу	1.20 Перехрещення з трамвайною колією	1.21 Перехрещення рівнозначних доріг	1.22 Перехрещення з дорядковою дорогою	1.23.1 Прилягання дорядкової дороги	1.23.2 Прилягання дорядкової дороги
1.23.3 Прилягання дорядкової дороги	1.23.4 Прилягання дорядкової дороги	1.24 Світлофорне регулювання	1.25 Розвідний міст	1.26 Двосторонній рух	1.27 Залізничний переїзд із шлагбаумом	1.28 Залізничний переїзд без шлагбаума	1.29 Однокільніна залізниця	1.30 Багатокільніна залізниця	1.31.1 Наближення до залізничного переїзду	1.31.2 Наближення до залізничного переїзду
1.31.3	1.31.4	1.31.5	1.31.6	1.32 Школадний переїзд	1.33 Діти	1.34 Вид велосипедистів	1.35 Переїзд худоби	1.36 Дикі тварини	1.37 Дорожні роботи	1.38 Затори в дорожньому русі
1.39 Аварійно-небезпечна ділянка (інша небезпека)	1.40 Зміна покриття	1.41 Місце (ділянка) концентрації дорожньо-транспортної пригоди								

Рис. 2. Приклади ілюстрування попереджувальних дорожніх знаків [6]

2.1 Дати дорогу	2.2 Пройїд без зупинки заборонено	2.3 Головна дорога	2.4 Кінець головної дороги	2.5 Перевага зустрічного руху	2.6 Перевага перед зустрічним рухом

Рис. 3. Приклади ілюстрування дорожніх знаків пріоритету [6]

3.1 Рух заборонено	3.2 Рух механічних транспортних засобів заборонено	3.3 Рух вантажних автомобілів заборонено	3.4 Рух з причепом заборонено	3.5 Рух тракторів заборонено	3.6 Рух мотоциклів заборонено	3.7 Рух на мототранспорті заборонено	3.8 Рух на велосипедах заборонено	3.9 Рух пішоходів заборонено	3.10 Рух з ручними візками заборонено
3.11 Рух грузових возів (саней) заборонено	3.12 Рух транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі, заборонено	3.13 Рух транспортних засобів, що перевозять вибухові та легкозаймисті вантажі, заборонено	3.14 Рух транспортних засобів, що перевозять речовини, які забруднюють воду, заборонено	3.15 Рух транспортних засобів, маса яких перевищує ...т, заборонено	3.16 Рух транспортних засобів, навантаження на вісь яких перевищує ...т, заборонено	3.17 Рух транспортних засобів, ширина яких перевищує ...м, заборонено	3.18 Рух транспортних засобів, висота яких перевищує ...м, заборонено	3.19 Рух транспортних засобів, довжина яких перевищує ...м, заборонено	3.20 Рух транспортних засобів без додержання дистанції ...м, заборонено
3.21 В'їзд заборонено	3.22 Поворот праворуч заборонено	3.23 Поворот ліворуч заборонено	3.24 Розворот заборонено	3.25 Обїгн заборонено	3.26 Кінець заборони обїгу	3.27 Обїгн вантажним автомобілем заборонено	3.28 Кінець заборони обїгу вантажним автомобілем	3.29 Обмеження максимальної швидкості	3.30 Кінець обмеження максимальної швидкості
3.31 Зона обмеження максимальної швидкості	3.32 Кінець зони обмеження максимальної швидкості	3.33 Подачу звукового сигналу заборонено	3.34 Зупинку заборонено	3.35 Стоянку заборонено	3.36 Стоянку заборонено в певній числі місяці	3.37 Стоянку заборонено в певній числі місяці	3.38 Зона обмеженої стоянки	3.39 Кінець зони обмеженої стоянки	3.40 Мітингу
3.41 Контроль	3.42 Кінець усіх заборон і обмежень	3.43 Небезпека	3.44 Рух зазначених транспортних засобів заборонено	3.45 Рух зазначених транспортних засобів заборонено					

Рис. 4. Приклади ілюстрування заборонних дорожніх знаків [6]

4.1 Рух прямо	4.2 Рух праворуч	4.3 Рух ліворуч	4.4 Рух прямо або праворуч	4.5 Рух прямо або ліворуч	4.6 Рух праворуч або ліворуч	4.7 Об'їзд перехрещи з правого боку	4.8 Об'їзд перехрещи з лівого боку	4.9 Об'їзд перехрещи з правого або лівого боку	4.10 Крутовий рух
4.11 Рух легкових автомобілів	4.12 Обмеження максимальної швидкості	4.13 Кінець обмеження максимальної швидкості	4.14 Дорізка для велосипедистів	4.15 Кінець дорізки для велосипедистів	4.16 Дорізка для пішоходів	4.17 Дорізка для велосипедистів	4.18 Суміжні пішоходи та велосипедисти	4.19 Дорізка для верхників	4.20.1 Напрямок руху транспортних засобів і небезпечним вантажами
4.20.2 Напрямок руху транспортних засобів і небезпечним вантажами	4.20.3 Напрямок руху транспортних засобів і небезпечним вантажами	4.21 Рух із застосуванням ланцюгів проти ковзання	4.22 Кінець ділянки руху із застосуванням ланцюгів проти ковзання	4.23 Дорога для суміжного руху легкових автомобілів та велосипедистів	4.24 Кінець дороги для суміжного руху легкових автомобілів та велосипедистів				

Рис. 5. Приклади ілюстрування наказових дорожніх знаків [6]

5.1 Автомостраль	5.2 Кінець автоматостралі	5.3 Дорога для автомобілів	5.4 Кінець дороги для автомобілів	5.5 Дорога з одностороннім рухом	5.6 Кінець дороги з одностороннім рухом	5.7.1 Вийзд на дорогу з одностороннім рухом	5.7.2 Вийзд на дорогу з одностороннім рухом	5.8 Дорога із смугою для руху маршрутичних транспортних засобів
5.9 Кінець дороги із смугою для руху маршрутичних транспортних засобів	5.10.1 Вийзд на дорогу із смугою для руху маршрутичних транспортних засобів	5.10.2 Вийзд на дорогу із смугою для руху маршрутичних транспортних засобів	5.10.3 Вийзд на дорогу із смугою для руху маршрутичних транспортних засобів	5.10.4 Вийзд на дорогу із смугою для руху маршрутичних транспортних засобів	5.11 Смуга для руху маршрутичних транспортних засобів	5.12 Кінець смуги для руху маршрутичних транспортних засобів	5.13 Дорога з реверсивним рухом	5.14 Кінець дороги з реверсивним рухом
5.15 Вийзд на дорогу з реверсивним рухом	5.16 Напрямок руху по смугах	5.17.1 Напрямок руху по смугах	5.17.2 Напрямок руху по смугах	5.18 Напрямок руху по смугі	5.19.1 Використання смуги руху	5.19.2 Використання смуги руху	5.19.3 Використання смуги руху	5.20.1 Початок додаткової смуги руху
5.20.2 Початок додаткової смуги руху	5.21.1 Кінець додаткової смуги руху	5.21.2 Кінець додаткової смуги руху	5.22 Приглаження смуги для розгону транспортних засобів	5.23 Приглаження додаткової смуги руху з правого боку	5.24 Мінімальна швидкість на різних смугах руху	5.25 Мінімальна швидкість на різних смугах руху	5.26 Обмеження максимальної швидкості на різних смугах руху	5.27.1 Зміна напрямку руху на дорогі з роздівальною смугою
5.27.2 Зміна напрямку руху на дорогі з роздівальною смугою	5.28 Смуга руху для аварійної лупинки	5.29 Місце для розвороту	5.30 Зона для розвороту	5.31.1 5.31.2 5.31.3 Напрямок руху для вантажних автомобілів			5.32.1 Тупик	5.32.2 Тупик
5.32.3 Тупик	5.33 Рекомендована швидкість	5.34 Житлова зона	5.35 Кінець житлової зони	5.36 Пішоходна зона	5.37 Кінець пішоходної зони	5.38.1 Пішоходний перехід	5.38.2 Пішоходний перехід	5.39 Діагональний пішоходний перехід

Рис. 6. Приклади ілюстрування інформаційно-вказівних дорожніх знаків [6]

5.66 Номер маршруту (дороги)	5.67.1 5.67.2 5.67.3 Номер і напрямок маршруту (дороги)			5.68 Кілометровий знак	5.69 Місце лупинки	5.70 Зміна схеми руху	5.71 Аеропорт	5.72 Залізничний вокзал чи пункт лупинки поїздів
5.73 Автовокзал чи автостанція	5.74 Тунель	5.75 Закінчення тунелю	5.76 Автоматична відеореєстрація порушень Правил дорожнього руху	5.77 Морський (річковий) порт чи вокзал	5.78 Радіостанції, що передають інформацію про дорожній рух	5.79.1 Аварійний вихід	5.79.2 Аварійний вихід	5.80.1 5.80.2 5.80.3 Показники напрямків і відстані до аварійних виходів
5.82.1 Платна дорога	5.82.2 Кінець платної дороги	5.83.1 Платна дорога	5.83.2 Кінець платної дороги	5.84 Початок прикордонної смуги		5.85 Кінець прикордонної смуги		
5.86 Початок контрольованого прикордонного району	5.87 Кінець контрольованого прикордонного району		5.88 Велосипедна смуга	5.89 Кінець велосипедної смуги	5.90 Зона для піходів і велосипедистів	5.91 Кінець зони для піходів і велосипедистів		
5.92.1 Велосипедний перехід	5.92.2 Велосипедний перехід	5.93.1 Сумісний пішоходний перехід і велосипедний перехід	5.93.2 Сумісний пішоходний перехід і велосипедний перехід	5.94.1 Дорога із зустрічною велосипедною смугою	5.94.2 Кінець дороги із зустрічною велосипедною смугою			
5.95.1 Вийзд на дорогу з одностороннім рухом і зустрічною велосипедною смугою	5.95.2 Вийзд на дорогу з одностороннім рухом і зустрічною велосипедною смугою		5.96.1 Зона габаритно-вагового контролю	5.96.2 Кінець зони габаритно-вагового контролю				

Рис. 7. Приклади ілюстрування інформаційно-вказівних дорожніх знаків [6]

б) знаки сервісу (рис. 8), що інформують учасника дорожнього руху про розташування об'єкту обслуговування; 7) таблички до дорожніх знаків (рис. 9),

уточнюють чи обмежують дію знаків, разом з якими вони були встановлені [6].

6.1 Пункт першої медичної допомоги	6.2 Лікарня	6.3 Телефон для виклику аварійної служби	6.4 Вогнегасник	6.5 Пункт технічного обслуговування	6.6 Пункт миття автомобілів	6.7.1 Автозаправні станції	6.7.2 Автозаправні станції	6.7.3 Електрозарядні станції	6.7.4 Автозаправні станції
6.7.5 Автозаправні та електрозарядні станції	6.7.6 Автозаправні та електрозарядні станції	6.7.7 Автозаправні та електрозарядні станції	6.8 Телефон	6.9 Пункт довідкової служби	6.10 Дорожні станції патрульної поліції	6.11 Туалет	6.12 Питна вода	6.13 Ресторан або їдальня	6.14 Кафе
6.15 Місце відпочинку	6.16 Готель або мотель	6.17 Туристична база	6.18 Кемпінг	6.19 Місце стоянки причепів у кемпінгу	6.20 Ділянка для табору автотуристів і місце стоянки причепів у кемпінгу	6.21 Пляж або басейн	6.22 Визначні місця	6.23 Шиномонтаж	

Рис. 8. Приклади ілюстрування дорожніх знаків сервісу [6]

7.1.1 300M	7.1.2 STOP 250M	7.1.3 ←300M	7.1.4 100M→	7.2.1 ↑300M↑	7.2.2 ↑10M	7.2.3 ↓10M↓	7.2.4 ↑↓	7.2.5 30M→	7.2.6 ←25M	7.2.7 10M 10M	7.3.1 →	7.3.2 ←	7.3.3 ↔
Відстань до об'єкта				Зона дії				Час дії					
7.4.3 ПОНЕДІЛОК-СЕРЕДА	7.4.4 8.00-17.00	7.4.5 8.00-17.00	7.4.6 8.00-17.00	7.4.7 СЕРЕДА 8.00-17.00	7.5.1	7.5.2	7.5.3	7.5.4	7.5.5				
Дні тижня і час доби, протягом яких діє знак					Вид транспортного засобу								
7.5.6	7.5.7	7.5.8	7.5.9	7.6.1	7.6.2	7.6.3	7.6.4	7.6.5	7.6.6				
Вид транспортних засобів										Спосіб поставлення транспортних засобів на стоянку			
7.6.7 Спосіб поставлення транспортних засобів на стоянку	7.7 Стоянка з непрямою дією	7.8 Напрямок головної дороги	7.9 Смуга руху	7.10 Кількість поворотів	7.11 Паромна переправа	7.12 Ожеледиця	7.13 Вологе покриття	7.14 Платні послуги					
7.15 Місце для огляду автомобілів	7.16 Пішоходи з порушенням зору	7.17 Особи з інвалідністю	7.18 Крім осіб з інвалідністю	7.19 Обмеження тривалості стоянки	7.20 Обмеження по температурі	7.21.1	7.21.2	7.21.3					
7.21.4 Вид небезпеки	7.21.5	7.22 Лижники	7.23 Місце для зарядки електромобілів	7.24 Евакуатор	7.25 Острівець безпеки	7.26 Строк застосування денних ходових вогнів (ближнього світла фар)	7.27 Нанесення розмітки	7.28.1 Вид громадського транспорту					
7.28.2	7.28.3	7.28.4	7.29.1	7.29.2	7.29.3	7.29.4	7.29.5	7.29.6					
Вид громадського транспорту			Напрямок руху велосипедистів										

Рис. 9. Приклади ілюстрування табличок до дорожніх знаків [6]

Не менш важливим при профільному вивченні учнями 10 класу теми "Регулювання дорожнього руху", є детальний розгляд питання про дорожню розмітку та її характеристики. Так, згідно нових правил дорожнього руху України: "Дорожня розмітка" поділяється на горизонтальну та вертикальну і використовується окремо або разом з дорожніми знаками, вимоги яких вона підкреслює або уточнює.

Горизонтальна дорожня розмітка (рис. 10) встановлює певний режим і порядок руху, наноситься на проїзній частині або по верху бордюру у вигляді

ліній, стрілок, написів, символів тощо фарбою чи іншими матеріалами відповідного кольору. *Вертикальна розмітка* (рис. 11) у вигляді смуг білого і чорного, червоного і білого та жовтого і червоного кольору на дорожніх спорудах та елементах обладнання доріг призначена для зорового орієнтування.

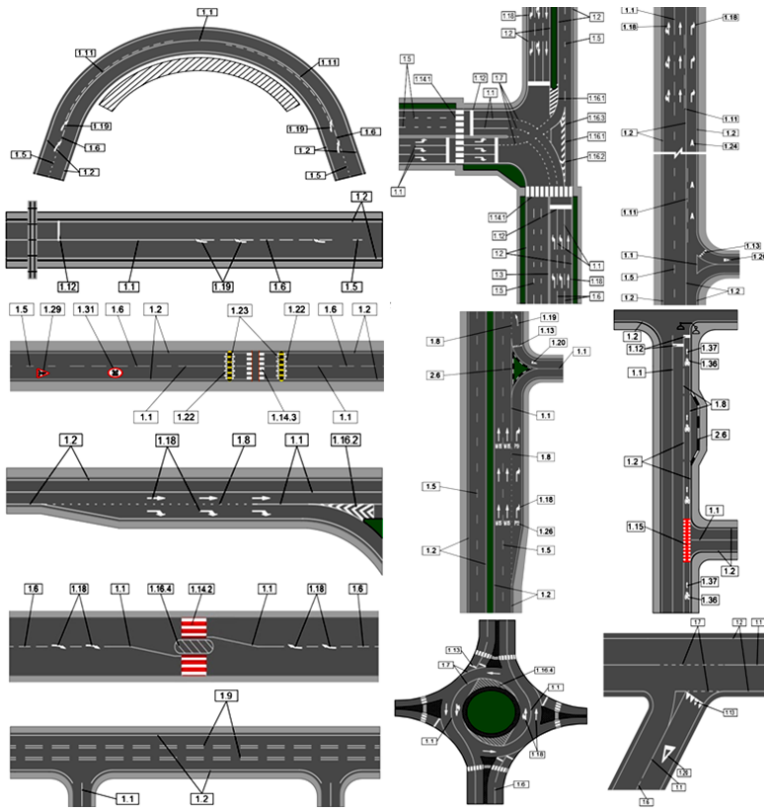

Рис. 10. Приклади ілюстрування горизонтальної дорожньої розмітки [6]

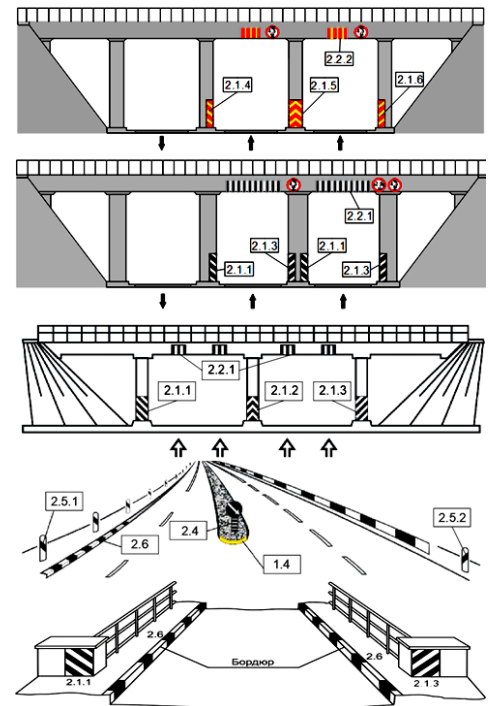

Рис. 11. Приклади ілюстрування вертикальної дорожньої розмітки [6]

Дорожня розмітка повинна бути видимою учасникам дорожнього руху як у світлу, так і в темну пору доби на відстані, що забезпечує безпеку руху. На ділянках доріг, на яких є труднощі для видимості учасниками дорожнього руху дорожньої розмітки (сніг, бруд тощо) або дорожня розмітка не може бути відновленою, встановлюються відповідні за змістом дорожні знаки. ..." [6].

Висновки. Таким чином, процес поглибленого вивчення учнями 10 класу правил регулювання дорожнього руху має бути нерозривно пов'язаним з профільним навчанням "Технологій" за спеціалізацією "Автосправа", оскільки забезпечення повноцінності знань з безпеки дорожнього руху в

автотранспортній галузі України є однією з найважливіших умов підвищення ефективності роботи майбутніх працівників, як учасників дорожнього руху. **Перспективи подальших розвідок у напрямі дослідження** пов'язані з розробкою та удосконаленням методичного забезпечення для вивчення старшокласниками матеріалу з класифікації засобів регулювання дорожнього руху та значень сигналів світлофора й регулювальника.

Список література:

1. Венгер А.С., Волобуєва Т.В. Організація дорожнього руху : навчальний посібник. Одеса : ОАДК ОНПУ, 2020. 187 с.
2. Дерех З.Д., Заворицький Ю.Є. Правила дорожнього руху України з ілюстраціями основних положень. Київ : Арій, 2022. 80 с.
3. Козаков Є. Підручник з водіння автомобіля та безпеки дорожнього руху. Харків : Моноліт, 2021. 320 с.
4. Мигаль Г.В., Протасенко О.Ф. Безпека та організація дорожнього руху: навчальний посібник. Харків : Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2021. 85 с.
5. Парасюк В.М., Демків Р.Я., Когут В.М. Безпека дорожнього руху : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 340 с.
6. Постанова Кабінету Міністрів України "Про Правила дорожнього руху" № 1306 від 10.10.2001 (в редакції від 04.11.2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text>.
7. Тимовський О.А., Тимовська Н.О., Тимовська Ю.О. Правила дорожнього руху в малюнках. Тернопіль : Навчальна книга, 2014. 128 с.
8. Фоменко О.Я. Правила дорожнього руху України : автошкола (коментар у малюнках). Київ : УКРСПЕЦВИДАВ, 2019. 112 с.